وَ يَسْأُلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفاً (105) فَيَذَرُهَا قَاعاً صَفْصَفاً (106) لاَ تَرَى فِيهَا عِوَجاً وَ لاَ أَمْتاً (107) يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لاَ عِوَجَ لَهُ وَ خَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلاَ تَسْمَعُ إِلاًّ هَمْساً (108) يَوْمَئِذٍ لاَ تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلاًّ مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَ رَضِىَ لَهُ قَوْلاً (109) يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مَا خَلْفَهُمْ وَ لاَ يُحِيطُونَ بِهِ عِلْماً (110) وَ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَ قَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْماً (111) وَ مَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلاَ يَخَافُ ظُلْماً وَ لاَ هَضْماً (112) وَ كَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآناً عَرَبياً وَ صَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْراً (113) فَتَعَالَى

الله الْمَلِکُ الْحَقُّ وَ لاَ تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ اللهُ الْمَلِکُ الْحَقُّ وَ لَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَقْضَى إِلَيْکَ وَحْيُهُ وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْماً (114) وَ لَقُدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَ لَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْماً (115)

They ask thee concerning the mountains: say, "My Lord will uproot them and scatter them as dust; "He will leave them as plains smooth and level; "Nothing crooked or curved wilt thou see in their place." On that day will they follow the caller (straight): no crookedness in him: and the voices will be hushed to the most gracious: nothing shalt thou hear but the tramp of their feet (as they march). On that day shall no intercession avail except for those for whom permission has been granted by the most gracious and whose word is acceptable to Him. He knows what is before or after or behind them: but they shall comprehend Him not. (All) faces shall be humbled before (Him) - the living, the self- subsisting, the sustainer: hopeless indeed will be the man that carries iniquity (on his back). But he who works deeds of righteousness, and has faith, will have no fear of harm nor of any curtailment (of what is his due). Thus have We sent this down - an Arabic Quran - and explained therein in detail some of the warnings, in order that they may fear Allah, or that it may cause their remembrance (of Him). High above all is Allah, the king, the truth! Be not in haste with the Quran before its revelation to thee is completed, but say, "O my Lord! Increase

me in knowledge." We had already, beforehand, taken the covenant of Adam, but he forgot: and We found on his part no firm resolve.

یہ لوگ تم سے یُوجھتے ہیں کہ آخراُس دن یہ پہاڑ کہاں چلے جائیں گے؟ کہو کہ میر اربان کو د ھول بنا کراڑادیے گااور زمین کوابیاہموارچٹیل میدان بنادیے گاکہ اس میں تم کوئی بل اور سلوٹ نہ دیکھوگے -اس روز سب لوگ منادی کی یکارپر سید ھے چلے آئیں گے ، کوئی ذرااکڑنہ دیکھا سکے گا-اور آ وازیں رحمان کے آ گے دے جائیں گی،ایک سر سر اہٹ کے سواتم کچھ نہ سنوگے -اُس روز شفاعت کار گرنہ ہو گی ،الایہ کہ کسی کور حمان اس کی احازت دیے اور اس کی بات سننا پیند کرے-وہ لو گوں کااگلا پچھلاسپ حال جانتا ہے اور دُوسروں کواس کا پوراعلم نہیں ہے۔لو گوں کے سراُس حی وقیوم کے آگے جھک جائیں گے۔ نامر اد ہو گاجواُس وقت کسی ظلم کا بار گناہ اٹھائے ہوئے ہو۔اور کسی ظلم ہاحق تلفی کا خطرہ نہ ہو گااُس شخص کو جو نیک عمل کرے اور اس کے ساتھ وہ مومن بھی ہو-اوراہے نبی،اسی طرح ہم نے اِسے قرآن عربی بناکر نازل کیاہے اوراس میں طرح طرح سے تنبیہات کی ہیں شاید کہ یہ لوگ تجے روی سے بچیں ماان میں کچھ

ہوش کے آثاراس کی بدولت پیداہوں۔ پس بالاوبر ترہے اللہ، پادشاہ حقیقی۔اور
دیھو، قرآن پڑھے میں جلدی نہ کیا کروجب تک کہ تمہاری طرف اُس کی وحی
میل کو نہ پہنچ جائے،اور دُعاکر و کہ اے پرور دگار، مجھے مزید علم عطاکر۔ہم نے
اِس سے پہلے آدم گوایک مگر وہ بھول گیااور ہم نے اُس میں عزم نہ پایا۔

ये लोग त्मसे पूछते हैं कि आख़िर उस दिन ये पहाड़ कहाँ चले जाएँगे? कहो कि मेरा रब उनको धूल बनाकर उड़ा देगा और ज़मीन को ऐसा हमवार चटियल मैदान बना देगा कि इसमें त्म कोई बल और सलबट न देखोगे |--उस रोज़ सब लोग मुनादी की पुकार पर सीधे चले आएँगे, कोई ज़रा अकड़ न दिखा सकेगा | और आवाज़ें रहमान के आगे दब जाएँगी, एक सरसराहट के सिवा त्म कुछ न सुनोगे | उस रोज़ शिफ़ाअत कारगार न होगी, इल्ला यह कि किसी को रहमान इसकी इजाज़त दे और उसकी बात स्नना पसन्द करें— वह लोगों का अगला-पिछला सब हाल जानता है और दूसरों को इसका पूरा इल्म नहीं है-लोगों के सर उस हय्यो-क़य्यूस के आगे झ़क जाएँगे | नाम्राद होगा जो उस वक्त किसी ज़्ल्म का बारे-ग्नाह उठाए हए हो | और किसी ज़ुल्म या हक़तल्फ़ी का ख़तरा न होगा उस शख्स को, जो नेक अमल करे और इसके साथ वह मोमिन भी हो | और ऐ नबी, इसी तरह हमने इसे क़ुरआने-अरबी बनाकर नाज़िल किया है और इसमें तरह-तरह से तंबीहात की हैं शायद कि ये लोग कजरवी से बचें या उनमें कुछ होश के आसार इसकी बदौलत पैदा हों | पस बाला व बरतर है अल्लाह,

पादशाहे-हक़ीक़ी | और देखों क़ुरआन पढ़ने में जल्दी न किया करो जब तक कि तुम्हारी तरफ़ उसकी वहय तकलीम को न पहुँचा जाए, और दुआ करों कि ऐ परवरदिगार, मुझे मज़ीद इल्म अता कर | हमने इससे पहले आदम को एक हुक्म दिया था, मगर वह भूल गया और हमने उसमें अज्म न पाया |